യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 5✓
(ഉപശമ+പ്രകരണമ്)/സർഗം 93✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

മനാഗപി വിചാരേണ ചേതസഃസ് sva+sya നിഗ്രഹഃ .
മനാഗപി കൃതോ യേന തേനാപ്തംഞ്ച് ജന്മനഃഫ് ഫലമ് .. 1

വിചാര-കണികാ യൈഷാ ഹൃദി+ സ്ഫുരതി പേലവാ .
ഏഷൈ/വാ+ഭ്യാസ!യോഗേന+ പ്രയാതി ശത-ശാഖ-താമ് .. 2

കിംചിത്/പ്രൗഢ-വിചാരംൻ തു/ നരംവ് വൈരാഗ്യ-പൂർവകമ് .
സംശ്രയന്തി ഗുണാഃശ് ശുദ്ധാഃസ് സരഃഫ് പൂർണ-മിവാ+ണ്ഡജഃ .. 3

സമ്യ+ഗ്വിചാ-രിണം/ പ്രാജ്ഞംയ് യഥാ-ഭൂതാവ-ലോകിനമ് .
ആസാദ/യ+ന്ത്യപി+ സ്ഫാരാ നാവി+ദ്യാ/വിഭവാ ഭൃശമ് .. 4

കിംങ് കുർവ+ന്തീഹ വിഷയാ/ മാന+സ്യോ വൃത്തയസ്/തഥാ .
ആധയോ+ വ്യാധയോ വാപി/ സമ്യഗ്/ദർശന-സ+ന്മതേഃ .. 5

ക്വ+ഭ്ര-മത്/പവനാ-പൂരാസ്/തഡിത്-പടല-പാടലാഃ .
പുഷ്കരാ-വർത-ജലദാ ഗൃഹീതാ ബാല-മുഷ്ടിഭിഃ .. 6

ക്വ-നഭോ/മധ്യ-സം+സ്ഥേന്ദുർ/മുഗ്ധൈർ/മണി-സമുദ്ഗ/കൈഃ .
മുഗ്ധ-യാ∫ങ്ഗ-നയാ ബ+ദ്ധോ മുഗ്ധേന്ദീ/വര-ശങ്കയാ .. 7

ക്വ-കട+പ്രോ+ച്ചലദ്/ഭൃങ്ഗ/മണ്ഡ-ലോത്/പല-ശേഖരാഃ .
മുഗ്ധ+സ്ത്രീ+ശ്വാസ-മധുരൈർ/മശകൈർ/മഥിതാ ഗജാഃ .. 8

ക്വേഭ-മുക്താ-ഫലോ+ല്ലാസ/ലസത്-സന്നഖ-പ+ഞ്ജരാഃ .
സിംഹാഃസ് സമര-സംരബ്ധാ ഹരിണൈഃഫ് പ്രവി-മർദിതാഃ .. 9

ക്വവിഷോ+ല്ലാസ-നിര്യാസ/ദഗ്ധോ+ന്നത-വന+ദ്രുമാഃ .
ക്ഷുധി-താജ-ഗരാഃഹ ക്ഷുബ്-ധൈർ/നിഗീർണാ ബാല-ദർദുരൈഃ .. 10

ക്വ+പ്രാപ്ത-ഭൂതികോ ധീരോ+ ജ്ഞാത+ജ്ഞേയോ വിവേകവാൻ .
ആ+ക്രാന്തഃഖ് കില വി+ക്രാന്തോ/വിഷയേ+ന്ദ്രിയ/ദ+സ്യു-ഭിഃ .. 11

വിചാര-ധിയമ+പ്രൗഢാം ഹരന്തി വിഷയാരയഃ .
പ്രചണ്ഡ-പവനാ-മൃ+ദ്വീംങ് കൃത്ത-വൃ+ന്താംൽ ലതാമിവ .. 12

ന-വി/വേക-ലവം പ്രൗഢം ഭംങ്-ക്തും ശക്താ ദുരാശയാഃ .
കല്പ+ക്ഷോഭ/മഹാധീരം ശൈലം മന്ദാനിലാ ഇവ .. 13

അഗൃ-ഹീത-മഹാപീഠംവ് വിചാര-കുസുമ+ദ്രുമമ് .
ചിന്താ-വാ+ത്യാ-വിധു+ന്വന്തി നാസ്ഥിര+സ്ഥിതി-സു+സ്ഥിതമ് .. 14

ഗ+ച്ഛതസ്/തിഷ്ഠതോ വാപി ജാ+ഗ്രതഃസ് സ്വപതോഽപി വാ .
ന വിചാരമയംഞ്ച് ചേതോ യ+സ്യാസൗ മൃത ഉച്യതേ .. 15

കിമിദം സ്യാജ്-ജഗത്കിം സ്യാദ്-ദേഹമി+ത്യനിശം ശനൈഃ .
വിചാരയാ+ധ്യാത്മ-ദൃശാ+ സ്വയംവ് വാ സ+ജ്ജനൈഃ സഹ .. 16

അന്ധകാര-ഹരേണാശു വിചാരേണ പരം പദമ് .
ദൃശ്യതേ വിമലം വസ്തു+ പ്രദീപേ-നേവ ഭാ+സ്വതാ .. 17

ജ്ഞാനേന സർവ-ദുഃഖാനാംവ് വിനാശ ഉപജായതേ .
കൃതാലോക-വിലാസേന തമസാ-മിവ ഭാനുനാ .. 18

ജ്ഞാനേ+ പ്രകടതാംയ് യാതേ+ ജ്ഞേയംവ് വ്യയ-മുദേ+ത്യലമ് .
രവാവ+ഭ്യുദിതേ ഭൂമാ/വാലോക ഇവ നിർമലഃ .. 19

യേന ശാസ്ത്ര-വിചാരേണ+ ബ്രഹ്മ-ത+ത്ത്വം പ്രബു+ദ്ധ്യതേ .
തദ്ഭാന-മുച്യതേ+ ജ്ഞേയാ/ദഭി+ന്ന-മിവ സംസ്ഥിതമ് .. 20

വിചാരോ+ത്ഥാ+ത്മ-വിജ്ഞാനംഞ്ച്. ജ്ഞാന-മംഗ്-ഗ വിദുർ-ബുധാഃ .
ജ്ഞേയംൻ ത+സ്യാ+ന്തരേ/വാസ്തി മാധുര്യം പയസോ യഥാ .. 21

സമ്യഗ്/ജ്ഞാന-സമാ-ലോകഃഫ് പുമാൻ/ജ്ഞേയ-മയഃസ് സ്വയമ്
ഭവത്യാ-പീത-മൈരേയഃസ് സദാ മദമയോ യഥാ .. 22

സമം സ്വരൂപ-മമലംഞ്ച് ജ്ഞേയം ബ്രഹ്മ പരംവ് വിദുഃ .
ജ്ഞാനാഭി-ഗമ-മാത്രേണ തത്-സ്വയം സംപ്ര-സീദതി .. 23

ജ്ഞാനവാ-നുദിതാ-നന്ദോ/ ന+ക്വചിത്/പരി-മജ്ജതി .
ജീവന്മുക്തോ ഗതാ-സങ്ഗഃസ് സമ്രാ-ഡാ+ത്മേവ തിഷ്ഠതി .. 24

ജ്ഞാനവാൻ/ഹൃദ്യ-ശബ്ദേഷു വീണാ-വംശര-വാദിഷു .
കാമിന്യാഃഖ് കാന്ത-ഗീതേഷു സംഭോഗ-മലി-നേഷു ച .. 25

വസന്ത-മദ-മ+ത്താനാം ഷട്-പദാനാം/ സ്വനേ-ഷു ച .
പ്രാവൃട്/പ്രസര-പുഷ്പേഷു ജലദസ്/തനി-തേഷു ച .. 26

ഉ+ത്താണ്ഡവ-ശിഖ+ണ്ഡേഷു കേകാ-കല-രവേഷു ച ..
രണിതാമ്/ഭോദ-ഖ+ണ്ഡേഷു സാരസ+ക്വണി-തേഷു ച .. 27

കർത+ര്യാദി-കരാ+ന്തേഷു ഗമ്ഭീര-മുര-ജേഷു ച .
തതാ-വന+ദ്ധ/സുഷിര/ചി+ത്ര-വാ+ദ്യ+സ്വനേഷു ച .. 28

കേഷുചിന്ന നിബധ്നാതി രൂ+ക്ഷേഷു മധുരേഷു ച .
രണിതേഷു രതിം രാമ പദ്മേ+ഷ്വിവ നിശാകരഃ .. 29

ജ്ഞാനവാൻ-ബാല-കദലീ-സ്തമ്ഭ-പല്ലവ-പാലിഷു .
സുര-ഗന്ധർവ-കന്യാങ്ഗ/ലതാ-നന്ദന-കേലിഷു .. 30

കേഷു+ ക്വചിന്ന ബധ്നാതി+ സ്വായ+ത്തേഷ്വ+പ്യസ+ക്തധീഃ .
രാമ+ സ്പർശ-രതിം ധീരോ ഹംസോ മരു-മഹീ+ഷ്വിവ .. 31

ജ്ഞാനവാൻ-പിണ്ഡ-ഖർജൂര/കദമ്ബ-പനസാ-ദിഷു .
മൃ+(ദ്-വീ)കൗർ/വാരുകാ+ക്ഷോട/ബിമ്ബ-ജമ്ബീര-ജാതിഷു .. 32

മദിരാ-മധു-മൈരേയ/മാധ്വീ-കാസവ-ഭൂമിഷു .
ദധി+ക്ഷീര/ഘൃതാ-മിക്ഷാ/നവ-നീതൗ/ദനാ-ദിഷു .. 33

ഷ+ഡ്ര-സേഷു വിചി+ത്രേഷു ലേ+ഹ്യ-പേയ-വിലാസിഷു .
ഫലേ+ഷ്വന്യേഷു മൂലേഷു ശാകേ+ഷ്വ+പ്യാ/മിഷേ-ഷു ച .. 34

കേഷു-ചിന്നാനു-ബധ്നാതി തൃപ്ത-മൂർതിര-സക്തധീഃ .
ആ+സ്വാദന-രതിർ-വിപ്രഃസ് സ്വശരീ-രലവേ+ഷ്വിവ .. 35

ജ്ഞാന-വാന്യമ-ചന്ദ്രേ+ന്ദ്ര/രുദ്രാർ/കാ-നില/സദ്മസു .
മേരു-മന്ദര-കൈലാസ/സ+ഹ്യ-ദർദുര-സാനുഷു .. 36

കൗശേയ-ദല-ജാലേഷു ചന്ദ്ര-ബിമ്ബ/കലാദിഷു .
കല്പ-പാദപ-കുഞ്ജേഷു ദേഹ-ശോഭാ-വിലാസിഷു .. 37

രത്ന-കാഞ്ചന-കു+ഡ്യേഷു മുക്താ-മണി-മയേഷു ച .
തിലോ+ത്തമോർ/വശീ-രമ്ഭാ/മേനകാങ്ഗ/ലതാസു ച .. 38

കേഷു-ചി+ദ്ദർശനം ശ്രീമാൻ-നാഭി-വാഞ്ഛ+ത്യസ+ക്തധീഃ .
പരിപൂർണ-മനാ മാനീ മൗനീ ശ+ത്രുഷു ചാചലഃ .. 39

ജ്ഞാനവാൻ-കുന്ദ-മന്ദാര/ക+ഹ്ലാര/കമലാദിഷു .
കുമുദോത്/പല-പുന്നാഗ/കേത+ക്യഗുരു-ജാതിഷു .. 40

കദമ്ബ-ചൂത-ജമ്+(ബു-ആ+)മ്ര/കിംശുകാ-ശോക-ശാഖിഷു .
ജപാതി-മുക്ത-സൗവീര/ബിമ്ബ-പാടല-ജാതിഷു .. 41

ചന്ദനാ-ഗുരു-കർപൂര-ലാക്ഷാ-മൃഗ-മദേഷു ച .
കാശ്മീര-ജല-വങ്/ഗൈലാ/കങ്കോല-തഗരാ-ദിഷു .. 42

കേഷുചിന്ന നിബ+ധ്നാതി സൗഗ+ന്ധ്യ-രതി-മേക-ധീഃ .
സമ-ബു+ദ്ധിര-വി+ക്ഷോഭോ/ മ+ദ്യാ-മോദേ+ഷ്വിവ+ ദ്വിജഃ .. 43

അബ്ധൗ/ ഗുഡ-ഗുഡാ-രാവേ+ പ്രതി+ശ്രുത്/ഖ+സ്വനേ ഗിരൗ .
നിനാദേ ച മൃഗേ+ന്ദ്രാണാംൻ ന+ക്ഷു+ഭ്യതി മനാ-ഗപി .. 44

ദ്വിഷദ്/ഭേരീ-നിനാ-ദേന പട-ഹാരണി-തേന ച .
കടു-കോദണ്ഡ-ഘോഷേണ ന-വി/ഭേതി മനാ-ഗപി .. 45

മത്ത-വാരണ-ബൃംഹാസു വേതാല-കലനാ-സു ച .
പിശാച-രക്ഷഃഹ ക്ഷ്വേഡാസു മനാ-ഗപി-ന കമ്പതേ .. 46

അശനി+സ്വന-ഘോഷേണ നഗസ്/ഫോട-രവേ-ണ ച .
ഐരാവണ-നിനാദേന സമ്യഗ്/+ധ്യാനീന ക+മ്പതേ .. 47

വഹത്/ക്രകച-കാഷേണ സിതാസി-ദലനേന ച .
ശരാ-ശനി-നിപാതേന കമ്പതേ ന+ സ്വരൂപതഃ .. 48

നാനന്ദ-മേ+ത്യുപ-വനേ/ന-ഖേദ-മുപ-ഗച്ഛതി .
ന ഖേദ-മേതി മരുഷു നാനന്ദ-മുപഗച്ഛതി .. 49

പൂതാങ്/ഗാര-സമാ-കല്പ/സൈകതേ+ഷ്വപി ധ+ന്വസു .
പുഷ്പ+പ്രകര-സംഞ്ച്-ഛന്ന-മൃദു-ശാ+ദ്വല-ഭൂമിഷു .. 50

ക്ഷുര-ധാരാസു തീ+ക്ഷ്ണാസു/ ശ+യ്യാ-സുച നവോത്/പലൈഃ .
ഉന്നതാ-ചല-ദേശേഷു കൂപകോശ-തലേഷു ച .. 51

ശിലാ+സ്വർകാംശു/രൂക്ഷാസു/ മൃ+ദ്വീഷു ലലനാ-സു ച .
സം/പത്-സ്വ/പത്-സു/ ചോ+ഗ്രാസു രമണേ-ഷൂത്-സ്വ-വേഷു ച .. 52

വിഹര+ന്നപി നോ+ദ്വേഗീ നാനന്ദ-മുപ-ഗച്ഛതി .
അന്തർ-മുക്ത-മനാ നി+ത്യംങ് കർമ-കർതേവ തിഷ്ഠതി .. 53

അയഃസ്-സംകുചിതാങ്/ഗാസു/ നര-കാര+ണ്യ/ഭൂമിഷു .
പരസ്/പരേരി-താനന്ത/കുന്ത-തോമര-വൃഷ്ടിഷു .. 54

നബി-ഭേതി ന വാദത്തേ വൈവ+ശ്യംൻ ന-ച ദീന-താമ് .
സമഃസ് സ്വസ്ഥ-മനാ മൗനീ ധീരസ്/തിഷ്ഠതി ശൈലവത് .. 55

അപ-വിത്ര-മപ+ഥ്യംഞ്ച് ച വിഷ-സിക്തം മലാ+ദ്യപി .
ഭുക്ത്വാ ജരയതി+ ക്ഷിപ്രംങ് ക്ലിന്നംൻ നഷ്ടംഞ്ച് ച മൃഷ്ടവത് .. 56

ബിമ്ബ+പ്രതി-വിഷാ-കൽക+ക്ഷീരേ+ക്ഷു/സലി-ലാ+ന്ധ+സാമ് .
അസക്ത-ബുദ്ധിസ്/തത്ത്വജ്ഞോ ഭവ+ത്യാ+സ്വാ/ദനേ സമഃ .. 57

മൈരേയ-മദിരാ+ക്ഷീര/രക്തമേ-ദോര/സാസവൈഃ .
രൂക്ഷാ+സ്ഥി/തൃണ-കേശാ+ന്തൈർ/ന ഹൃഷ്യതി ന കുപ്യതി .. 58

ജീവിത+സ്യാപി ഹർതാരംൻ ദാതാരംഞ്ച് ചൈക-രൂപയാ .
ദൃശാ+ പ്രസാദ-മാധു+ര്യ/ശാലി+ന്യാ പരി-പശ്യതി .. 59

സ്ഥിരാ-സ്ഥിര-ശരീരേഷു ര+മ്യാ/ര+മ്യേഷു വസ്തുഷു .
നഹൃ+ഷ്യതി+ ഗ്ലായതി വാ/ സദാ സമത-യേ+ദ്ധയാ .. 60

മുക്താ+സ്ഥ+ത്വാ/ദനാ+സ്ഥേയ/രൂപ+ത്വാജ്-ജഗതഃസ്- സ്ഥിതൗ .
നൂനംവ് വിദിത-വേ+ദ്യ+ത്വാൻ-നീരാ-ഗ+ത്വാത്-സ്വ/ചേതസഃ .. 61

ന കസ്യ-ചി+ന്നോ കദാചി/ദ+ക്ഷ+സ്യ വിഷയ+സ്ഥിതൗ .
ദദാതി+ പ്രസരം സാധു/രാധി+പ്രോജ്ത്ധി/തയാ ധിയാ .. 62

അത+ത്ത്വജ്ഞ-മവി+ശ്രാന്ത/മലബ്/ധാ+ത്മാന-മസ്ഥിതമ് .
നിഗിര+ന്തീ+ന്ദ്രി-യാ+ണ്യാശു ഹരിണാ ഇവ പല്ലവമ് .. 63

ഉഹ്യമാനം ഭവാമ്/ഭോധൗ വാസനാ-വീചി-വേല്ലി-തമ് .
നിഗിര+ന്തീ+ന്ദ്രിയ+ഗ്രാഹാ മഹാ+ക്രന്ദ-പരായണമ് .. 64

വിചാരിണം ഭവ്യ-പദം വി+ശ്രാന്ത-ധിയ-മാത്മനി .
ന ഹരന്തി വിക+ല്പൗഘാ/ ജലൗഘാ ഇവ പർവതമ് .. 65

സർവ-സംകല്പ-സീമാ+ന്തേ വി+ശ്രാന്താ-യേ പരേ പദേ .
തേഷാംൽ ലബ്ധ+സ്വരൂ-പാണാം മേരു-രേവ തൃണായതേ .. 66

ജഗജ്-ജര+ത്തൃണ-ലവോ വിഷംഞ്ച് ചാമൃത-മേവ ച .
ക്ഷണഃഖ് കല്പ-സഹസ്രംഞ്ച് ച സമ-മാതത-ചേത-സാമ് .. 67

സംവ്-വി+ന്മാ+ത്രംഞ്ച് ജഗദിതി/ മത്വാ മുദിത-ബുദ്ധയഃ .
സംവി+ന്മയ+ത്വാ/ദന്ത+സ്ഥ/ജഗത്കാ വിഹര+ന്ത്യമീ .. 68

സംവ്-വി+ന്മാത്ര-പരിസ്പ+ന്ദേ ജാഗതേ വസ്തു-പഞ്ജരേ .
കിം ഹേയംങ്ച് കിമുപാ-ദേയ/മിഹ തത്ത്വ-വിദാം മതമ് .. 69

സംവിദേ-വേദ-മഖിലം ഭ്രാന്തി-മ+ന്യാംൻ ത്യജാ-നഘ .
സംവിന്മയ-വപുഃസ് സ്ഫാരംങ്ച് കിംഞ്ച് ജഹാതി കിമീഹതേ .. 70

യദേതജ്-ജായതേ ഭൂമേർ/ഭവിഷ്യത്/പല്ലവാ+ങ്കുരമ് .
തത്-സംവ്-വിദേ-വ+ പ്രഥതേ/ തഥാ ത+ത്ത്വാ+ങ്കുര+സ്ഥിതമ് .. 71

ആദാ-വന്തേ ച യ+ന്നാസ്തി വർത-മാന്യേ്പി ത+സ്യ ച .
കംചിത്/കാല-ലവംൻ ദൃഷ്ടാ സ+ത്താസൗ സംവിദോ+ ഭ്രമഃ .. 72

ഇതി മത്വാ ധിയംൻ ത്യ+ക്ത്വാ ഭാവാ-ഭാവാ-നുപാ-തിനീമ് .
നിഃസ്-സങ്ഗ/സംവിദ്/ഭാരൂപോ/ ഭവ ഭാവാന്ത-മാഗതഃ .. 73

കായേന മനസാ ബു+ദ്ധ്യാ കേവലൈ/രി+ന്ദ്രിയൈ/രപി .
കർമ കുർവന്ന-കുർവ+ന്വാ/ നിഃസ്-സങ്ഗഃസ് സ+ന്ന ലി+പ്യതേ .. 74

ഗത-സങ്ഗേന മനസാ കുർവ+ന്നപി ന ലിപ്യതേ .
സുഖ-ദുഃഖൈർ/മഹാ-ബാഹോ മനോ-രഥ/ദശാ+സ്വിവ .. 75

ഗത-സങ്ഗാം മതിംങ് കുർവൻ/കുർവ+ന്ന+പ്യങ്ഗ/യഷ്ടിഭിഃ .
ന ലിപ്യതേ സുഖൈർ/ദുഃഖൈർ/മനോരഥ-ദശാ+സ്വിവ .. 76

ഗതസങ്ഗ-മനാ ദൃ+ഷ്ട്യാ പശ്യ+ന്നപി ന പശ്യതി .
ഏത-ദ+ന്യ+സ്ഥ/ചിത്തത്വാ-ദ്വാലേനാ+പ്യനു-ഭൂയതേ .. 77

ഗത-സങ്ഗ-മനാ ജന്തുഃഫ് പശ്യ+ന്നേവ ന പശ്യതി .
ന ശൃണോ+ത്യപി ശൃ+ണ്വംശ്ച/ ന+ സ്പൃശ+ത്യപി ച+ സ്പൃശൻ..78

ന ജി+ഘ്ര+ത്യപി സംജി+ഘ്രൻ/നു+ന്മിഷ+ൻ-നിമിഷ+ന്നപി .
പദാർഥേ ച പത+ത്യേവ ബലാത്/പതതി നാ+പ്യയമ് .. 79

ദേശാ+ന്തര+സ്ഥ/ചേതോഭി-രേത-ദാത്മ/ഗൃഹ+സ്ഥിതൈഃ .
അ+പ്രൗഢ-മതിഭിഃസ് സാധു മൂർഖൈ/ര+പ്യനു-ഭൂയതേ .. 80

സങ്ഗഃഖ് കാരണ-മർഥാനാം/ സങ്ഗഃസ് സംസാര-കാരണമ് .
സങ്ഗഃഖ് കാരണ-മാശാനാം സങ്ഗഃഖ് കാരണ-മാപ-ദാമ് .. 81

സങ്ഗ+ത്യാഗംവ് വിദുർ-മോക്ഷം സങ്/ഗത്യാ/ഗാദ-ജ+ന്മതാ .
സങ്ഗംൻ ത്യജ+ ത്വം ഭാവാനാംഞ്ച് ജീവന്മുക്തോ ഭവാനഘ .. 82

ശ്രീരാമ ഉവാച .

സർവ-സംശയ-നീഹാര-ശര+ന്മാരുത ഹേ മുനേ .
സങ്ഗഃഖ് കിമു+ച്യതേ+ ബ്രൂഹി സമാ-സേന മമ+ പ്രഭോ .. 83

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഭാവാ-ഭാവേ പദാർ/ഥാനാം ഹർഷാ-മർഷ-വികാരദാ .
മലിനാ വാസനാ യൈഷാ/ സാ സങ്ഗ ഇതി കഥ്യതേ .. 84

ജീവന്മുക്ത-ശരീരാണാ/മപുനർ-ജന്മകാരിണീ .
മുക്താ ഹർഷ-വിഷാദാഭ്യാം/ ശുദ്ധാ ഭവതി വാസനാ .. 85

താമസങ്ഗാ/ഭിധാംവ് വിദ്ധി യാവ+ദ്ദേഹംഞ്ച് ച ഭാവിനീ .
തയാ യത്/ക്രിയതേ കർമ നതദ്-ബന്ധായ വൈ പുനഃ .. 86

അജീവ+ന്മുക്ത-രൂപാണാംൻ ദീനാനാം മൂഢചേതസാമ് .
യുക്താ ഹർഷ-വിഷാ-ദാഭ്യാം ബന്ധനീ വാസനാ ഭവേത് .. 87

സൈവോക്താ സങ്ഗശബ്ദേന പുനർജനനകാരിണീ .
തയാ യത്ക്രിയതേ കർമ തദ്ബന്ധാ-യൈവ കേവലമ് .. 88

ഏവം രൂപം പരിത്യജ്യ സങ്ഗം സ്വാത്മ-വികാരദമ് .
യദി തിഷ്ഠസി നിർവ്യഗ്രഃഖ് കുർവ+ന്നപി ന ലി+പ്യസേ .. 89

ഹർഷാ-മർഷ-വിഷാ-ദാഭ്യാംയ് യദി ഗ+ച്ഛസി നാ+ന്യതാമ് .
വീതരാഗ-ഭയ+ക്രോധസ്/തദ-സങ്ഗോ്ഽസി രാഘവ .. 90

ദുഃഖൈർ/ന+ ഗ്ലാനി-മായാസി യദി ഹൃഷ്യസി നോ സുഖൈഃ .
ആശാ-വൈവശ്യ-മുത്സൃജ്യ തദ-സങ്ഗോ്ഽസി രാഘവ .. 91

വിഹരൻ-വ്യവഹാരേഷു സുഖദുഃഖ-ദശാസു ച .
ന വിമുഞ്ചസി സഥ്-സാ+മ്യൻ തദ-സങ്ഗോ്ഽസി രാഘവ .. 92

സംവ്-വേദ്യോ യദി ചൈവാത്മാ വേദിതേ ല+ക്ഷ്യതേ സമഃ .
യഥാ+പ്രാപ്താനു-വർതീ ച തദ/സങ്ഗോ്ഽസി രാഘവ .. 93

അസങ്/ഗതാ-മനായാസാജ്-ജീവ+ന്മുക്ത+സ്ഥിതിം സ്ഥിരാമ് .
അവലമ്ബ്യ സമഃസ് സ്വസ്ഥോ വീതരാഗോ ഭവാനഘ .. 94

ജീവന്മുക്ത-മതിർമൗനീ/ നിഗൃഹീതേ+ന്ദ്രിയ+ഗ്രഹഃ .
അമാന-മദ-മാത്സര്യ/മാര്യസ്/തിഷ്ഠതി വിജ്വരമ് .. 95

സദാ സമ+ഗ്ര്ഽ-പി ഹി വസ്തു-ജാലേ
സമാശയോ്ഽ+പ്യന്തര-ദീന-സത്ത്വഃ .
വ്യാപാര-മാത്രാത്-സഹ-ജാത്/ക്രമ+സ്ഥാൻ-
ന-കിംചിദ+പ്യ+ന്യ-ദസൗ കരോതി .. 96

യദേവ കിംചിത്/പ്രകൃതംങ് ക്രമസ്ഥം
കർതവ്യ-മാത്മീയ-മസൗ തദേവ .
സംസർഗ-സംബന്ധ-വിഹീന-യൈവ
കുർവന്ന ഖേദം രമതേ ധിയാന്തഃ .. 97

അഥാ-പദം പ്രാപ്യ സുസംപദംവ് വാ
മഹാമതിഃസ് സ്വപ്ര-കൃതം സ്വഭാവമ് .
ജഹാതി നോ മന്ദര-വേ+ല്ലി-തോ്ഽപി
ശൗ+ക്ല്യംയ് യഥാ ക്ഷീരമയാമ്ബു-രാശിഃ .. 98

സംപ്രാപ്യ സാമ്രാജ്യ-മഥാ-പദംവ് വാ
സരീ-സൃപത്വം സുരനാഥതാം വാ .
തിഷ്ഠത്യ-ഖേദോദയ-മസ്ത-ഹർഷം
ക്ഷയോ-ദയേ+ഷ്വിന്ദു-രിവൈക-രൂപഃ .. 99

നിരസ്ത-സംരമ്ഭ-മപാസ്ത-ഭേദം
പ്രശാന്ത-നാനാ-ഫലവൽഗു-വേഷമ് .
വിചാര-യാത്മാന-മദീന-സത്ത്വോ
യഥാ ഭവ+സ്യുത്തമ-കാര്യ-നിഷ്ഠഃ .. 100

തയോദിത+പ്രസര-വിലാസ-ശുദ്ധയാ
ഗതജ്വരം പദമ-വലമ്/ബയാ-മലമ് .
ധിയേ+ദ്ധയാ പുനരിഹ ജന്മ-ബന്ധനൈർ
ന ബ+ധ്യസേ സമധി-ഗതാത്മ-ദൃശ്യയാ .. 101

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ ദേവ-ദൂതോക്തേ+
ദ്വാത്രിംശത്-സാഹസ്/ത്രയാം സംഹി-തായാം മോക്ഷോ-പായേ-ഷൂപ-
ശമ+പ്രകരണേ
സമദർശനംൻ നാമ+ ത്രി/നവതി-തമഃസ് സർഗഃ .. 93 ..
.. സമാപ്തമിദം ഉപശമപ്രകരണമ് ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
13.11.23